

Sygn. akt I C 340/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 08 lutego 2022 r.

Sąd Rejonowy w Giżycku I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Janusz Supiński

Protokolant: Katarzyna Kucharska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 20.01.2021 r.

sprawy z powództwa (...) SA w B.

przeciwko D. K.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanej D. K. na rzecz powoda (...) SA w B. kwotę 4.734,70 (cztery tysiące siedemset trzydzieści cztery 70/100) złotych z umownymi odsetkami w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie) od dnia 06.05.2021r. do dnia zapłaty.

II. Umarza postępowanie w zakresie kwoty roszczenia 300,00 zł

III. Zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.217,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Sygn. akt. I C 340/21

UZASADNIENIE

Powód (...) **S.A. w B.** wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej D. K. kwoty 5.034,70 złotych wraz z umownymi odsetkami w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 6.05.2021 r. do dnia zapłaty. Nadto domagał się zasądzenia od pozwanej kosztów procesu. Powód oparł roszczenie na zawartej z pozwaną w dniu 23.01.2018 r. umowie pożyczki nr (...) oraz podpisanym przez pozwaną wekslu, zgodnie z którym pozwana zobowiązała się do zapłaty dnia 5.05.2021 r. kwoty 5.834,70 zł. W uzasadnieniu powód podniósł, że pozwana poprzez podpisanie weksla, zobowiązała się do zapłaty kwoty wskazanej w wekslu, stąd też powód wezwał pozwaną do wykupu weksla, a po bezskutecznym upływie określonego terminu, skierował niniejszy pozew. Nadto powód podał, że pozwana, podpisując kalendarz spłaty rat znała doskonale wysokość zobowiązania i termin spłaty, zaś roszczenie z tytułu umowy pożyczki spłaciła jedynie częściowo.

Pozwana **D. K.** nie uznała powództwa i wniosła o jego oddalenie. Nadto domagała się zasądzenia kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości podwójnej stawki minimalnej. W uzasadnieniu pozwana podała, że nie było podstaw do wypełnienia weksla, a przy tym również ów weksel został wypełniony niezgodnie z deklaracją wekslową wbrew postanowieniom wynikającym ze stosunku podstawowego. Wskazała przy tym, że powód nie miał legitymacji do wypełnienia weksla, a także nie doszło do zawiadomienia pozwanej o wypełnieniu weksla. Nadto zarzuciła nieudowodnienie roszczenia ze stosunku podstawowego tak co do zasady, jak i co do wysokości. Wreszcie, zdaniem pozwanej dochodzone roszczenie rażąco narusza interes pozwanej – konsumenta.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 23.01.2018 (...) S.A. w B. jako pożyczkodawca oraz pozwana D. K. jako pożyczkobiorca zawarli umowę pożyczki gotówkowej nr (...), na podstawie której pozwana otrzymała pożyczkę w wysokości 9.000,00 zł. Zgodnie z zawartą umową pozwana miała dokonać spłaty pożyczki w 48 równych miesięcznych ratach po 456,00 zł każda w łącznej wysokości 21.888,00 zł. Termin ostatniej raty przypadał na 2.02.2022 r. Dodatkowo pożyczkodawca naliczył opłatę przygotowawczą w kwocie 129,00 zł, wynagrodzenie prowizyjne w kwocie 7.571,00 zł oraz wynagrodzenie z tytułu przyznania na wniosek pożyczkobiorcy (...) w wysokości 1.300,00 zł. Całkowita kwota do zapłaty wynosiła 21.888,00 zł.

(dowód: umowa pożyczki - k. 49-51

kalendarz spłat – k. 52)

Zabezpieczeniem pożyczki był weksel własny in blanco nie na zlecenie, którego ważność strony określiły w umowie do momentu spłaty zobowiązań pożyczkobiorcy z tytułu tej umowy. Integralną częścią przedmiotowej umowy była deklaracja wekslowa, regulująca tryb i terminy upoważniające pożyczkodawcę do wypełnienia weksla.

(dowód: deklaracja wekslowa – k. 53,

weksel – k. 4)

Pozwana D. K. przekazała na rzecz powoda do dnia wniesienia pozwu łącznie kwotę 16.929,22 zł tytułem spłaty pożyczki z dnia 23.01.2018. Nadto po wniesieniu pozwu wpłaciła kwotę 300,00 zł.

(dowód: karta klienta – k. 46-46v)

W dniu 5.04.2021 r. powód wypowiedział pozwanej umowę pożyczki z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia i informacją o wypełnieniu weksla. Powód wskazał, że dług pozwanej obejmuje kwotę 5.773,78 zł niespłaconej pożyczki oraz 60,92 zł jako odsetki umowne od niespłaconych w terminie rat pożyczki. Pozwana otrzymała w/w wypowiedzenie umowy pożyczki dnia 12.04.2021 r.

(dowód: wypowiedzenie z potwierdzeniem doręczenia – k. 56-57)

Sąd zważył, co następuje:

Bezspornym w sprawie jest ustalony wyżej stan faktyczny, co wynika przede wszystkim z treści dokumentów zalegających w aktach sprawy. Wskazać w tym kontekście należy, że zarzuty pozwanej zmierzające do zakwestionowania łączącego ją z powodem stosunku zobowiązaniowego okazały się całkowicie nietrafione. Jakkolwiek bowiem pozwana konsekwentnie podnosiła, że powód nie wykazał, jakoby pożyczka została faktycznie udzielona pozwanej, to jednak pozwana ową pożyczkę niewątpliwie spłacała, dokonując również zapłaty w wysokości 300 zł po wniesieniu pozwu w przedmiotowej sprawie. Jednocześnie pozwana podnosząc tego typu zarzuty w żaden sposób nie zakwestionowała autentyczności własnoręczności podpisu złożonego pod umową pożyczki. Trudno zatem, wobec spłat dokonywanych przez pozwaną, a przy tym również wobec treści zaoferowanych przez powoda dokumentów zaopatrzonych we własnoręczny podpis pozwanej kwestionować łączący strony stosunek zobowiązaniowy. Tym samym nie budziła wątpliwości legitymacja powoda do wypełnienia weksla. Niewątpliwie również pozwana otrzymała zawiadomienie o wypełnieniu weksla, skoro podnosiła w niniejszym postępowaniu zarzuty odnośnie wypełnienia tegoż weksla niezgodnie z porozumieniem wekslowym.

Kwestią wymagającą rozstrzygnięcia pozostała ewentualna wysokość zobowiązania pozwanej wobec powoda, a to wobec wpłat dokonywanych przez pozwaną i zarzutów pozwanej dotyczących stosowania przez powoda klauzul abuzywnych.

Analizując roszczenia powoda Sąd w pierwszej kolejności dostrzegł oparcie owych roszczeń o weksel i związane z tym unormowania. Niewątpliwym przy tym jest, że weksel stanowił zabezpieczenie spłaty pożyczki, był on wystawiony

in blanco nie na zlecenie, a zasady wypełnienia weksla regulowała deklaracja wekslowa. Zgodnie z w/w deklaracją wierzyciel upoważniony był do wypełnienia weksla m.in. gdy opóźnienie w płatności kwoty równej wartości jednej pełnej raty przekroczy 30 dni, po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy do zapłaty należności w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania. Jednocześnie deklaracja wekslowa przewidywała, że pożyczkodawca będzie mógł wypełnić weksel wyłącznie na sumę odpowiadającą zadłużeniu pożyczkobiorcy. Identyczne zapisy znalazły się również w samej umowie pożyczki, a to w pkt 3.

Odnosząc się w tym miejscu do samej treści weksla stwierdzić należy, że kwota niespłaconej pożyczki wpisana tamże przez stronę powodową co do zasady nie przekracza kwot wynikających z harmonogramu spłat dokonywanych przez pozwaną. Przed wypełnieniem weksla pozwana uiszczała zadłużenie wynikające z umowy pożyczki w łącznej wysokości 15.829,22 zł. Kwota 5.834,70 zł wskazana została w wypowiedzeniu umowy pożyczki jako suma kwot: 5773,78 zł niespłaconej pożyczki oraz 60,92 zł tytułem odsetek umownych. Oznacza to, że już samo wypowiedzenie umowy powinno opiewać na kwotę nieco wyższą, albowiem po uiszczeniu przez pozwaną 36 rat, pozostała kwota 6.058,78 zł (21.888 zł – 15.829,22 zł). Z kolei kwota 60,92 zł wskazana w wypowiedzeniu i wpisana na wekslu stanowi odsetki umowne dzienne, obliczone na podstawie pkt 4.1 postanowień umowy, zgodnie z którym pożyczkodawca nalicza odsetki za opóźnienie za każdy dzień opóźnienia w wysokości rocznej stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego równej stopie odsetek maksymalnych za opóźnienie. Wyliczenia owych odsetek znajdują się na k. 48 i prawidłowości ich wyliczenia pozwana nie kwestionowała. Powyższe prowadzi do wniosku, że w tym zakresie weksel został wypełniony prawidłowo i odpowiada realnej wysokości zadłużenia pozwanej (został wypełniony na mniejszą kwotę). Jednocześnie nie uszło uwadze tut. Sądu, że pozwana po wypowiedzeniu uiszczała na rzecz powoda łącznie 1.400,00 zł, w tym 300,00 zł po wniesieniu pozwu w przedmiotowej sprawie. Podkreślić należy, że strona pozwana we wskazanym zakresie pozostała całkowicie biernym uczestnikiem niniejszego procesu, podważając wprawdzie twierdzenia powoda, lecz nie wykazując jakiegokolwiek dowodami poprawności wypełnienia posiadanego weksla z zapisami deklaracji wekslowej. W szczególności pozwany nie wskazał, że dysponuje stosownymi dowodami wpłat, ani nie zaoferował jakichkolwiek innych wniosków dowodowych.

W związku z powyższym, analiza zestawienia wpłat pozwanej przedłożonego przez powoda prowadzi do konkluzji, że strona powodowa wypełniła obowiązek udowodnienia zarówno istnienia porozumienia wekslowego oraz jego treści, a to w zakresie kwoty niespłaconej pożyczki oraz umownych odsetek dziennych, jak i częściowego spełnienia świadczenia przez pozwaną, wynikającego z umowy pożyczki.

Wskazać należy, że powód zgodnie z deklaracją wekslową i umową pożyczki, mógł wypełnić weksel jedynie po uprzednim wezwaniu pozwanej do zapłaty zaległości w terminie 7 dni od doręczenia wezwania. Wskazany obowiązek powoda w zakresie wezwania pozwanej do uregulowania zaległości przed wypełnieniem weksla stanowił warunek niezbędny dla wykazania poprawności wypełnienia tegoż weksla. Warunek ów w ocenie Sądu został spełniony, albowiem powód przedstawił dowód nadania wezwania z dnia 5.03.2021 r., z którego wynika, że doręczono pozwanej przesyłkę dnia 11.03.2021 r. (vide: k. 54-55). Zdaniem Sądu nadto powód skutecznie wypowiedział pozwanej umowę pożyczki (k. 56-57).

Odnosząc się do zarzutu pozwanej odnośnie stosunku podstawowego (umowy pożyczki) wskazać należy, że to na pozwanej, jako zobowiązanej z weksla ciążył ciężar dowodu odnośnie zgłoszonych zarzutów co do stosunku podstawowego (umowy pożyczki). W niniejszej sprawie strona pozwana nie wykazała skutecznie, że powództwo jest niezasadne, twierdzenia zaś w tym zakresie stanowiły jedynie niczym nieoparte, gołosłowne argumenty. W realiach niniejszej sprawy Sąd nie dostrzegł rażącego naruszenia interesów konsumenta poprzez nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym, oraz działania wbrew dobrym obyczajom w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego w tworzeniu przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową tego stosunku. W szczególności w realiach przedmiotowej sprawy umowa pożyczki łącząca strony przewidywała obowiązek uiszczenia przez pożyczkobiorcę prowizji za udzielenie pożyczki w kwocie 7.571,00 zł. Ustalenie tejże prowizji we wskazanej wysokości było uzasadnione, albowiem prowizja owa jest specyficznym rodzajem wynagrodzenia, pobieranym za pośrednictwo w zawieraniu umów. Nie ma przepisów, które zakazywałyby pobierania prowizji przy umowach pożyczki, co więcej

- art. 5 pkt 6a ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (t.j. Dz.U. z 2016r., poz. 1528 ze zm.) jednoznacznie dopuszcza możliwość pobierania prowizji i wszelkiego rodzaju opłat. Niewątpliwie prowizja pełnić ma przede wszystkim funkcję kompensacyjną celem wyrównania poniesionych przez pożyczkodawcę kosztów udzielenia pożyczki. W okolicznościach niniejszej sprawy Sąd uznał, iż wysokość prowizji za udzielenie pożyczki jest adekwatna do kwoty udzielonej pożyczki oraz ogólnego zadłużenia pozwanej, jak również niewygórowana w stosunku do kosztów i nakładu pracy poniesionych przez powoda. Powód był uprawniony także do obciążenia pozwanej jako konsumenta kosztami manipulacyjnymi w tym opłatą przygotowawczą za udzielenie pożyczki oraz opłatą z tytułu przyznania „Twojego pakietu”. Bezsprzecznie zasadnym jest także dochodzenie odsetek umownych.

Nie zasługiwał na uwzględnienie podnoszony przez pozwaną zarzut stosowania przez pożyczkobiorcę w treści umowy będącej źródłem zobowiązania klauzul niedozwolonych. Zgodnie z treścią art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenie stron w tym cenę lub wynagrodzenie jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. W ocenie Sądu zapisy dotyczące wysokości prowizji przy ustalonych odsetkach umownych nie stanowią obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych i nie stanowią dla pożyczkodawcy dodatkowego źródła zysku. Biorąc pod uwagę wysokość tych kosztów w stosunku do całości kwoty pożyczki, nie można ich uznać za nadmierne, a ich zastrzeżenie nie stanowi niedozwolonej klauzuli umownej. Zaakcentować przy tym należy, że wzorzec umowy w tym zakresie jest wystarczająco jasny. Precyzyjność zapisu, jego zrozumiałość w zakresie obliczenia takiej wysokości dla przeciętnego konsumenta nie powinna w ocenie Sądu pozostawiać żadnych wątpliwości. Podkreślić należy, że nie powinno być tak, że konsument działając z pełną świadomością podejmowanych decyzji oraz mając pełne rozeznanie swej sytuacji majątkowej oraz wysokości zaciągniętego zobowiązania zawiera umowę z przedsiębiorcą, zaś w przypadku popadnięcia w problemy finansowe (...) stwierdza, że zawiera ona klauzule abuzywne (tak: Sąd Rejonowy dla Wrocławia- Fabrycznej we Wrocławiu z dnia 16.05.2018 r., sygn. akt XIV C 3271/16).

Odnosząc się do sformułowanego przez pozwaną zarzutu co do niezgodności samej umowy pożyczki z przepisami ustawy o kredycie konsumenckim, w szczególności w zakresie wysokości pozaodsetkowych kosztów kredytu wskazać należy na treść art. 36a ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. Nr 126, poz. 715 z późn. zm.), który stanowi, że maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu oblicza się według wzoru: $(...) \leq (K \times 25\%) + (K \times n/R \times 30\%)$. Poszczególne symbole we wskazanym równaniu oznaczają: (...) maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu, K - całkowitą kwotę kredytu, n - okres spłaty wyrażony w dniach, R - liczbę dni w roku (ust. 1). Ustęp 2 w/w artykułu przewiduje, że pozaodsetkowe koszty kredytu w całym okresie kredytowania nie mogą być wyższe od całkowitej kwoty kredytu, zaś ustęp 3 wprowadza sankcję naruszenia ustępu 1, przewidując, że pozaodsetkowe koszty kredytu wynikające z umowy o kredyt konsumencki nie należą się w części przekraczającej maksymalne pozaodsetkowe koszty kredytu obliczone w sposób określony w ust. 1 lub całkowitą kwotę kredytu. Sąd dokonał stosownego przeliczenia wartości wynikających z umowy stron według ustawowego wzoru : $(9000 \times 25\%) + (9000 \times (...) \times 30\%)$ uzyskując wynik (...) na poziomie 12.850,27 zł. Porównując ów wynik z wysokością kosztów określonych w umowie (12.800,00 zł) stwierdzić należy, że pozaodsetkowe koszty kredytu pozwanej nie przekraczają ustawowej wysokości, a tym samym zarzut pozwanej nie mógł zostać uznany za uzasadniony.

Rozstrzygając kwestię wysokości dochodzonego roszczenia, Sąd uwzględnił, że po wypełnieniu weksla, a przed wniesieniem pozwu, pozwana uiściła na rzecz powoda kwotę 1.100 zł, zaś po wniesieniu pozwu kwotę 300 zł. Uwzględniając zestawienie wpłat, dokonanych przez pozwaną, Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 4.734,70 zł o czym orzekł jak w pkt I sentencji. O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c.

Zgodnie z art. 355 § 1 i 2 k.p.c., Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. Uwzględniając, że w ślad za art. 203 § 4 k.p.c. częściowe cofnięcie pozwu co do zapłaty kwoty 300,00 zł (uiszczonej po wniesieniu pozwu) i zrzeczenie się tego roszczenia nie jest niedopuszczalne, a okoliczności sprawy nie wskazują, by wymienione

czynności były sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzały do obejścia prawa, Sąd w części roszczenia obejmującej kwotę 300,00 zł umorzył postępowanie. O powyższym orzeczono jak w pkt II sentencji.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., o czym jak w pkt III sentencji. Na koszty te składała się kwota 400,00 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu oraz 1.817,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.